

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

نام درس: روش های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان

شماره درس: 11249739

تعداد و نوع واحد: 1 واحد (0.5 واحد نظری - 0.5 واحد عملی)

پیشنیاز: ندارد

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی

مدت زمان ارائه درس: یک نیمسال تحصیلی

محل برگزاری: دانشکده علوم توانبخشی

نام مدرس: دکتر جعفر معصومی

هدف کلی درس: آشنایی با جنبه های نظری و عملی روش های ارتباطی مکمل و جایگزین (AAC) در توانبخشی اختلالات گفتار و زبان، فهم حقوق ارتباط بیماران و باور اثربخشی AAC
هدف جزئی و رفتاری:

آشنایی با مفاهیم، راهکارها، تکنیکها و همچنین ابزار های AAC: یادگیری دلایل و منطق استفاده از AAC

آگاهی از معیار های تعیین افراد نیازمند به این روش ها

یادگیری شیوه های انتخاب ابزار مناسب برای هر بیمار و تهیه ابزار ها و اجرای عملی روش ها.

بوجه بندی سوالات	نحوه** ارزشیابی	تکالیف دانشجویان	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	نمره جلسه
0	0	- پرسیدن سوال	90 دقیقه	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	سخنرانی - پرسش و پاسخ	شناختی	با تاریخچه، تعاریف، ماهیت و اجزا آشنا شود.	آشنایی با واحد درسی و سنجش سطح آگاهی دانشجویان	1

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی
** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی * یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه* ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
2	آشنایی با انواع نظام های برقراری ارتباط مکمل و جایگزین	با انواع نظام های برقراری ارتباط مکمل آشنا شود.	شناختی- مهارتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف سامانه نوید	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	5	2
3	آشنایی با اصطلاح شناسی در AAC	با اصطلاح شناسی در AAC آشنا شود.	شناختی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف سامانه نوید	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	5	2
4	آشنایی با نظام های نمادین مختلف در AAC	با انواع نظام های نمادین مختلف در AAC آشنا شود.	شناختی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف سامانه نوید	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه و رفع اشکال	5	2
5	اختلالات نیازمند AAC	دانشجو با انواع اختلالاتی که نیازمند AAC هستند آشنا شود.	شناختی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف سامانه نوید	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	5	2
6	آشنایی با روش های ارتباطی با ابزار و بدون ابزار	دانشجو با روش های ارتباطی با ابزار و بدون ابزار آشنا شود.	شناختی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه			5	2
7	آشنایی با روش های مبتنی بر تکنیکهای ساده (LOW TECH)	دانشجو با روشهایی که مبتنی بر تکنیکهای ساده باشد، آشنا شود.	شناختی مهارتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	تحلیل نمونه نامه ها	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	5	2
8	آشنایی با روش های مبتنی بر تکنیکهای پیشرفته (HIGH TECH)	دانشجو با روش هایی که مبتنی بر تکنیکهای پیشرفته باشد، آشنا شود.	شناختی مهارتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف سامانه نوید	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه و رفع اشکال		2

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی * یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه* ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
9	آشنایی با روش های ارزیابی خدمت گیرندگان برای تعیین مناسب ترین AAC و روش های فعال سازی ابزار های AAC	دانشجو باید با روش های ارزیابی خدمت گیرندگان برای تعیین مناسب ترین AAC و روش های فعال سازی ابزار های آشنا شود.	شناختی مهارتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	2	
10	جمعیت های ویژه و AAC / محیط های ویژه و AAC	دانشجو باید با جمعیت های ویژه برای مثال معلولان ذهنی، آسیب های حرکتی، گفتار، ناتوانی های زبانی اکتسابی و رشدی- محیط های ویژه برای مثال بیمارستان، مدرسه، خانه آشنا شود.	شناختی مهارتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	ویدیو، پروژکتور و وایت برد	90 دقیقه	پاسخ به تکلیف	پرسش از دانشجو در ابتدا و پایان جلسه	2	
آزمون پایان ترم										

تعداد جلسات: 10 جلسه

نحوه ارائه درس و روش تدریس: سخنرانی و پرسش و پاسخ

نحوه ارزشیابی: ارزشیابی دانشجوین در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهارگزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و ساخت ابزار و اجرای عملی آن بر روی بیمار انجام می شود.

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: انجام و ارسال به موقع تکالیف-مشارکت فعال در کلاس

منابع:

1. Glennen, SL. & De Coste, DC. The handbook of augmentative and alternative communication San Diego: Singular 1997.

2. Beukelman DR. Mirenda P. Augmentative and alternative communication: supporting children

and adults with complex communication needs. Paul H. Brookes Pub. 2012.

3. ظریفیان ط. ملکیان م. مکارمی م. روش های ارتباطی مکمل و جایگزین تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی 1395.

منابعی برای مطالعات بیشتر:

1. Hurting RR, Downey DA. Augmentative and alternative communication in acute and critical care setting. San diego: Plural, 2009.